

Aan de gemeenteraad van Dinkelland

Zaaknummer
1182516

Bijlagen
2

Onderwerp
Datum collegevergadering: 21 januari 2025, Raadsbrief 2025 nr. 4

Verzenddatum
21 januari 2025

Geachte raads- en commissieleden,

Waarover gaat deze brief?

In onze collegevergadering hebben wij gesproken over de Kaderbrief met de ontwikkelingen en richtlijnen voor de Primitieve begroting 2026 en Meerjarenraming 2027-2029 van Stadsbank Oost Nederland (SON). Deze dient na vaststelling van het AB (algemeen bestuur) en DB (dagelijks bestuur) van de SON ter informatie naar de gemeenteraad gestuurd te worden.

Ons besluit

In onze vergadering hebben we besloten om de Kaderbrief primitieve begroting 2026 en Meerjarenraming 2027-2029 ter informatie aan te bieden aan de gemeenteraad.

Toelichting

Deze kaderbrief bevat de ontwikkelingen en ambities voor de komende jaren en de financiële richtlijnen waar rekening mee wordt gehouden. Beide vormen de input voor de Primitieve begroting 2026 en Meerjarenraming 2027-2029.

Samengevat zijn de ontwikkelingen/ambities:

Landelijk

De schuldhelpverlening verkeert in een transitie waarin maatwerk en preventie meer centraal staat. In de afgelopen jaren heeft de Stadsbank positieve ontwikkelingen gezien zoals de halvering van de aflossingsperiode en een stevige inzet op saneringskredieten en schuldenrust. Daarnaast hebben het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW), Vereniging van Nederlandse gemeenten (VNG), Divosa en de Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet (NVVK) bestuurlijke afspraken gemaakt over de zogenoemde basisdienstverlening. De basisdienstverlening stelt hogere eisen aan schuldhelpverlening om het bereik en de kwaliteit te verhogen en wordt dwingend ingezet. Met de basisdienstverlening komen structureel extra middelen richting gemeenten (totaal € 40.000.000 jaarlijks).

Financiële begeleiding

In de afgelopen periode heeft de Stadsbank met gemeenten verkend hoe de financiële begeleiding vormgegeven kan worden, aanvullend op de bestaande schuldhelpverlening van de Stadsbank. Financiële begeleiding is één van de kernelementen van de basisdienstverlening. In 2025 gaat de Stadsbank deze dienstverlening aanbieden en (door)ontwikkelen in een pilot met een aantal gemeenten (Almelo, Berkelland en Enschede) ondersteund door de VNG. Als de uitkomsten van de pilot positief zijn, volgt een voorstel voor brede implementatie in de dienstverlening en bekostiging van de Stadsbank. De resultaten zullen na het eerste jaar van de pilot gedeeld worden en zullen vooral gaan over het organiseren en samenwerken met gemeenten.

Gemeentelijke bezuinigingsopgave

In de zienswijze op de begroting voor 2025 heeft een aantal gemeenteraden de Stadsbank gevraagd mee te denken in gemeentelijke keuzes die in de uitvoering van schuldhulpverlening gemaakt kunnen worden rondom de bezuinigingsopgave. In de Kaderbrief worden een aantal mogelijkheden met gevolgen weergegeven. Hieronder een verkorte samenvatting:

Bezuinigingsopgaven

1. Bijsturing in de standaarddienstverlening:

Hulpvragers hebben vaak problematiek op meerdere leefgebieden. Andersom geldt dat financiële hulpverlening inwoners op meer leefgebieden helpt dan alleen schulden. Neerwaarts bijsturen in de standaarddienstverlening is niet wenselijk omdat het leidt tot meer problematiek (en kosten) op andere leefgebieden en dit past niet binnen de nieuwe eisen die de basisdienstverlening stelt aan het niveau van uitvoering.

2. Lokale inbedding:

De klantreis kent drie samenwerkingsvormen (basis, hybride en ontzorging) waarbij de Stadsbank meer of minder doet. Dit geeft gemeenten de mogelijkheid tot afschalen of opschalen. Uit onderzoek door verschillende gemeenten is gebleken dat de kosten van uitvoering door de gemeente doorgaans structureel hoger zijn dan uitvoering door de Stadsbank omdat schaalvoordelen verloren gaan.

3. Beleidsruimte:

Gemeenten kunnen keuzes maken in beleid rondom het vergoeden van dienstverlening voor hun inwoners. Dit gaat over het vergoeden van de kosten van budgetbeheer (vaak na afloop van een schuldregeling), keuzes rondom de eigen bijdrage voor beschermingsbewind en langdurig budgetbeheer. Gemeenten kunnen ook keuzes maken in het vergoeden van een deel van de rente (bij sociale leningen). Dit gaat om het verschil tussen het reguliere rentetarief en een lager tarief op verzoek van gemeenten. Dit renteverskil vergoedt de gemeente. Als het gebruikelijke tarief wordt gehanteerd, levert dat de betreffende gemeenten een besparing op. De klant betaalt dan echter wel (weer) een hoger tarief.

4. Additionele dienstverlening:

Het beperken of niet langer verrichten van additionele dienstverlening (bv. Financieel ontzorgen statushouders) is mogelijk maar de verwachting is dat dit tot meer problematiek op andere leefgebieden leidt c.q. tot meerkosten in de organisatie van de gemeente of in het omliggend veld.

5. Beschermingsbewind:

Voor bewindvoering gelden landelijke, vaste tarieven. Deze stegen met name de afgelopen jaren onvoldoende mee met de stijgende kosten en de complexiteit van de dienstverlening. 40% van de bewindvoeringsorganisaties is gestopt met nieuwe schuldenbewinden en heeft de dienstverlening versoberd. Vanwege haar doelstelling en publieke taak doet de Stadsbank dit niet en wordt dit opgevangen binnen onze totale begroting. Op landelijk niveau pleiten de brancheorganisaties voor het verhogen van de tarieven en is onderzoek aangekondigd naar de toekomst van schuldenbewind. In elk geval tot daar meer duidelijkheid over is, is het onwenselijk om de publieke uitvoering van bewind te wijzigen. De toegang is dan onvoldoende geborgd en versnippering van dienstverlening ontstaat.

6. Bedrijfsvoering Stadsbank:

De Stadsbank voert haar huidige taken zo effectief en efficiënt mogelijk uit. Met het bestaande financiële kader vaart de Stadsbank scherp aan de wind. Desondanks gaat de Stadsbank in 2025 onderzoeken of en welke besparing hierop nog mogelijk en verantwoord is en of hiermee een kostenbesparing of een kwaliteitsverbetering gerealiseerd kan worden.

Om enige indicatie te geven van de mogelijke omvang (waarbij zowel percentage als bedrag nadrukkelijk indicatief zijn): 5% van de loonsom bedrijfsvoering en overhead is € 300.000.

7. Weerstandsratio:

De weerstandsratio (verhouding tussen het aanwezige en benodigde weerstandsvermogen) dient minimaal

de kwalificatie “voldoende” (ratio tussen 1,0-1,4) te hebben, waarbij een tijdelijke beweging van twee jaar onder de ondergrens kwalificatie “matig” (ratio tussen 0,8-1,0) acceptabel is, mits er daarna zicht op herstel is richting “voldoende”. Aan de andere kant is een kwalificatie “ruim voldoende” (ratio tussen de 1,4-2,0) voor een periode van twee jaar acceptabel, mits de ratio daarna weer terugvalt naar kwalificatie “voldoende”. Overwogen kan worden om vanaf het begrotingsjaar 2026 de bovengrens van de weerstandratio te verlagen binnen de kwalificatie “voldoende” (tussen 1,0-1,4), met een minimaal aan te houden weerstandratio van 1,0 (= ondergrens). Door de bovengrens structureel te verlagen kan in het begrotingsjaar 2026 incidenteel ruimte worden gecreëerd om middelen terug te laten vloeien naar de deelnemende gemeenten. Dit betekent dat bij incidentele of structurele tegenvallers de ondergrens met kwalificatie ‘matig’ (tussen 0,8-1,0) sneller bereikt wordt. Dit brengt voor gemeenten meer mogelijke fluctuaties in de bijdrage met zich mee.

Richtlijnen

Jaarlijks doen de deelnemende gemeenten in de Gemeenschappelijke Regeling SON een voorstel voor de mee te nemen loon- en prijsontwikkeling in de primitieve begroting en meerjarenraming. Dit wordt verwerkt in de Primitieve begroting 2026 en Meerjarenraming 2027-2029. SON hanteert hierbij de gebruikelijke systematiek, die ook de afgelopen jaren is gevolgd, rekening houdend met het door het Algemeen Bestuur vastgestelde bekostigingsmodel.

De Richtlijnen gaan met name over de uniformiteit in de loon- en prijsmutaties voor de gemeenschappelijke regelingen. Voor de loon- en prijsmutaties gelden de prijs netto materiële overheidsconsumptie (imoc) en de loonvoet sector overheid van de Macro Economische Verkenning (MEV), opgesteld door van het Centraal Plan Bureau (CPB).

De loonindex voor 2026 bedraagt **6,8%** (4,7% uit 2025 en 2,10% uit 2025), voor 2027: **4,9%**, voor 2028: **4,3%** en voor 2029: **4,3%**.

De prijsindex voor 2026 bedraagt **4,9%** ten opzichte van de begroting 2025. Voor de meerjarenraming 2027-2029 gaan we uit van een jaarlijkse prijsstijging van **2,2%**, waarbij uitgegaan wordt van de prijsontwikkeling volgens de MEV 2025.

De indexering voor het jaar 2025 en voor de periode 2026-2028 worden als volgt berekend:

- Loonkostencomponent aandeel: 45%
- Materiele kosten: aandeel 55%

Dit betekent het volgende aan meerjarige indexeringspercentages: 5,8% (2026), 3,4% (2027), 3,1% (2028) en 3,1% (2029).

Waarom deze raadsbrief?

In artikel 169, tweede lid, van de Gemeentewet staat dat wij de raad alle inlichtingen verschaffen die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft. Wij meenden er daarom goed aan te doen u van ons besluit op de hoogte te stellen. Wij stellen u voor deze raadsbrief voor kennisgeving aan te nemen.

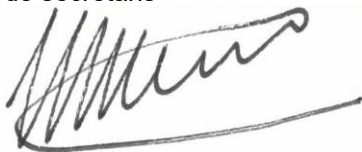
Heeft u nog vragen?

Neem dan contact op met de raadsgriffier. Deze zal uw vragen aan ons college kenbaar maken

Hoogachtend,

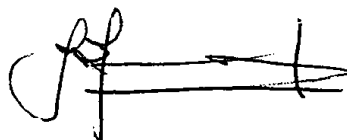
Burgemeester en wethouders van Dinkelland,

de secretaris

Drs. C.H.A.A. Luttkhuis

de burgemeester

J.G.J. Joosten